

Vogelwerkgroep: "De Kempen."
d'n Blauwe Klawier.

Drukwerk.

Aan;

VOGELWERKGROEP

DE KEMPEN.

BESTUUR:

Voorzitter / Secretaris: J.C.P. van Kessel, Evestraat 18, Veldhoven.
Tel. 040 - 531211.

Penningmeester: K. Venema, Hoogakker 7, Reusel. Tel. 04976 - 1970.

Gironummer: 1388429. (ook voor betaling donateurs!)

Bestuursleden:

W. Jacobs, Alberdink Thijmstr. 21, Valkenswaard. Tel. 04902 - 7832.

G. Sanders, Kruisstraat 42, Reusel. Tel. 04976 - 1205.

G. de Wit, Willibrordesstraat 113, Waalre. Tel. 04904 - 2905.

Coördinator Nestkastenonderzoek:

J. v.d. Werf, Kometenlaan 23, Veldhoven. Tel. 040 - 531467.

Waarnemingen Archief:

F. Neijts en T. Heijnen. Gegevens opsturen
naar: F. Neijts, v. Speijkstr. 16, Eindhoven.
Tel. 040 - 432469.

Verzorging Dia- archief:

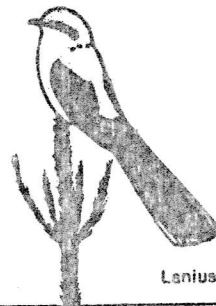
G. Sanders, Kruisstraat 42, Reusel.

REDACTIE BLAUWE KLAUWIER:

Zr. M. Silaska, M. Manders, G. de Wit, J. Heesters,
J. Wouters, F. Neijts, T. Heijnen, C. Tönissen en
J. van Kessel.

Vogelwerkgroep „De Kempen”

Lanius Excubitor

Secretariaat : Evestraat 18, Veldhoven 4543, Nederland

Klapkater onderzoek
in Europe.

Beste mensen,

Dit is voor mij de laatste keer dat ik een inleiding mag schrijven voor de Blauwe Klauwier. Mijn functie als voorzitter zit er bijna op. In januari zal een nieuwe voorzitter gekozen worden, en daarom vraag ik nog eenmaal Uw aandacht.

Twee jaar voorzitter zijn betekende voor mij véél werk, vooral de beginjaren van een werkgroep zijn moeilijk, maar er zijn ook vele mooie kanten te noemen. Ik heb veel geleerd, en veel nieuwe mensen leren kennen. Al om al, heb ik er zeker geen spijt van gehad. Maar het is tijd geworden dat eens andere mensen in het licht verschijnen.

Mijn dank aan al die mensen die mij geholpen hebben de afgelopen jaren, vooral die mensen die meegewerkt hebben, toen ik met een plan kwam een vogelwerkgroep op te richten voor de Brabantse Kempen. Ik had gemeend nog iets te moeten doen als afscheid, voor jullie allemaal. Op de volgende pagina zult U een volledig programma aantreffen voor de komende bijeenkomsten tot de vakantie van 1977.

Hopelijk kan ik met dit informatieve programma voor 1977 goed afsluiten?

Tenslotte wens ik het nieuwe bestuur veel sukses, en vooral de nieuwe voorzitter veel sterkte.

Hauwdoe,

Zu mar un braobantse vuggeltjesman,

Jacques van Kessel.

PROGRAMMA VOGELWERK GROEP DE KEMPEN.

- November 1976: Een film over de Grootte Peel. Deze film wordt door het Jan Vriendsmuseum te Asten beschikbaar gesteld, en zal van komentaar worden voorzien door Jan Gondrie uit Asten.
- December : Vier leden (t.w. M.Manders, R. Manders, G. de Wit en J. van Kessel) zijn drie weken naar de Neusidlersee geweest, en hebben daar allerlei natuurgebieden bezocht. Bij deze diamontage zult U buiten de vogels, ook iets te zien krijgen van de zoogdieren, planten en landschappen.
Na de pauze even wat algemene paddestoelen onder de loep nemen aan de hand van enkele dia's. Deze dia's worden beschikbaar gesteld door Simon Lemmens en Wim Huijbregts.
- Januari 1977 : Jaarvergadering. (aanvang 19.00 uur.)
Bestuurswisseling: Jacques van Kessel zal aftreden als voorzitter en secretaris. Na het officiële gedeelte willen we het geheel een feestelijk tintje (pindje) geven. Misschien weer een kwis zoals vorig jaar! Uiteraard zijn echtgenote en vriendinnen ook van harte welkom.
- Februari : Maarten Manders zal iets komen vertellen over Amphibieën met natuurlijk een aantal dia's.
-- In deze maand of mogelijk in maart zal Dhr. A. Wittgen weer onze gast zijn. Ook nu zullen weer een lezing krijgen over Roofvogels.
- Opm. De programma punten van februari en maart zouden eventueel gewijzigd kunnen worden!
- Maart : Wilgart Heesters en Geert Sanders zullen een korte lezing verzorgen over dag- en nachtvlinders.
Na de pauze zullen we een uurtje braakballen gaan pluizen. Toelichting en begeleiding door Ger van de Oetelaar van de Roofvogelwerkgroep de Meierei.
- Mochten er bepaalde lezingen uitvallen dan is er nog niets aan de hand, omdat we nog twee lezingen met dia's als reserve voor handen hebben.
(1^e diamontage van Nico Venema, en een van Jacques van Kessel.)

Vervolg: Programma Vogelwerkgroep de Kempen.

- April 1977 : Nu zal de bekende Belgische vogelaar Mark Smets, van de Wielewaal afd. Turnhout een uitgebreide lezing geven over de belangrijkste veldkenmerken van de div. vogelsoorten, en uitleg over de bouw van de vleugels. Het geheel zal worden gedaan aan de hand van een unieke collectie vogelvleugels en veren.
- Mei : Wederom een bekende Brabantse vogelaar, t.w. Dhr. G. Siteur uit Nuenen zal een film vertonen over de vogels in de Brabantse Kempen. Verder zal het vogelleven op de waddeneilanden ook aan de orde komen.
- Juni : Chris Tönissen zal een lezing geven over wegbemibeheer.

In juli en augustus is er vakantie, en daarna zien we wel weer verder!!

de opzet van dit programma is duidelijk, het geven van informatie over de vogels, en ik ben er van overtuigd dat het bijzonder leerzame avonden zullen zijn.

Buiten het vogelleven willen we ook aandacht schenken aan bijv. paddestoelen/planten, vlinders en amphibieën.

Tussen deze programma punten zullen uiteraard ook de belangrijkste bestuursmededelingen gepast moeten worden.

Tenslotte wil ik de leden bedanken die ook een bijdrage hebben geleverd voor dit nieuwe programma.

Jacques van Kessel.

VERSLAG BIJeenkomst VAN 24 september 1976.

Voorzitter was voor deze keer Koos Venema, omdat Jacques wegens tandheelkundige restauratie werkzaamheden niet in staat was de bijeenkomst te leiden. (Er waren 22 personen aanwezig.)

1. Waarnemingenarchief: Omdat we op korte termijn met een rubriek vogelwaarnemingen willen starten werd voorgesteld dit te gaan combineren. Frank Neijts en Tom Heijnen zullen dit bijhouden. Wel hopen we dat iedereen op tijd zijn gegevens op zal sturen.
2. S.O.VO.N. - project: Omdat er maar weinig leden meewerken aan dit project, zullen we toch een aantal leden benaderen die veel in een natuurgebied komen, en zo toch een kaart in zouden kunnen vullen.
3. Inventarisatie Cartierheide: Koos vertelde ons dat het niet zo goed was verlopen met de inventarisatie, omdat het water uit de vijver al vroeg was verdwenen, en de temperaturen waren dikwijls te hoog.
4. Nestkastennieuws: Jan van de Werf deelde mede dat er op korte termijn een najaars controle zou moeten plaats vinden.
5. BELANGRIJKE BESTUURSMEEDEDELINGEN: Onze penningmeester Koos vertelde dat Jacques volgend jaar géén voorzitter meer zal zijn. DIT BETEKEND DAT ER EEN NIEUWE VOORZITTER ZAL MOETEN KOMEN. Mensen die misschien interesse hebben kunnen van te voren het beste even contact opnemen met Jacques van Kessel, om eens praten over de werkzaamheden die hem te wachten staan.
6. Na de pauze vertelde Frank Neijts ons iets over de vogelstudie in het algemeen. Aan de hand van div. veldgidsen kwamen automatisch reacties los. Ook werd nog even de aandacht gevestigd op het Handbook of the Brittisch Birds, een bijzonder mooi boek, en zeker de moeite waard voor elke vogelaar. Uiteraard kwamen ook de mogelijkheden van inventariseren aan de orde, verder de vogelgeluiden die we thuis zelfs kunnen beluisteren m.b.v. grammofoonplaten.
Voor het inventariseren kunnen we gebruik maken van een speciale handleiding uitgegeven door de K.N.N.V. Na het vogelpraatje werden nog even wat ervaringen uitgewisseld over onze vogels, en natuurlijk had Ties ook een zeer interessant verhaal over de Kwartel.
Onze hartelijke dank aan Frank voor de verzorging van deze avond, en Koos Venema voor het leiden van de bijeenkomst.

oooooooooooooooo

VERSLAG BIJeenkomst VAN 22 oktober.

Er waren 37 personen aanwezig. Zr Silaska en J. v.d. Werf waren verhinderd.

Speciale gasten: Dhr. v. Ingen van het Staatsbosbeheer Tilburg.

En Ger van de Oetelaar uit Liempde, vande Roofvogelwerkgroep Meierei.

1. Na de opening gaf de voorzitter het woord aan Dhr. v. Ingen van het Staatsbosbeheer die ons het een en ander vertelde over mogelijke capacities/onderhoudswerkzaamheden in de Reuselse Moeren. De Reuselse Moeren is een bijzonder kwetsbaar gebied, vooral met de waterhuishouding loopt het niet zo erg goed. Waarschijnlijk zullen we wat open plekken moeten maken in het gebied en zo mogelijk ook het opruimen van allerlei ongerechtigheden. (plastic, puin, bierblikjes e.d.) Mocht alles goed lopen, dat **er** toestemming wordt verleend, dan zouden we waarschijnlijk rond februari aan de slag kunnen. Zodra we meer weten over mogelijke acties zult U op de hoogte worden gebracht.
2. Rubriek Vogelwaarnemingen: Frank Neijts vertelde dat het belangrijk is als U zeldzame waarnemingen door geeft, of dan ook iedereen een beschrijving er bij wil geven.
3. Hierna werd het woord gegeven aan Ger v.d. Oetelaar van de Roofvogelwerkgroep de Meierei. Aan de hand van een diamontago liet hij ons zien welke soorten roofvogelnestkasten er zoal zijn. Ook werden we uitgebreid geïnformeerd over de roofvogelrevalidatie, ringwerk en roofvogelonderzoek. Ook wel interessant waren de ervaringen die men met boeren had op gedaan. (Is een zeer belangrijke zaak) Naast de unieke opnames van div. dag- en nachtroofvogels kregen we ook nog uitgebreide informatie over de roofvogels aan de hand van een groot aantal boeken. Onze bijzondere dank aan Ger v.d. Oetelaar voor de verzorging van deze avond.

Tenslotte ook nog onze bijzondere dank aan Dhr. Cornelissen uit Eersel, die Ger v.d. Oetelaar had ghaald en weer had weggebracht naar Liemde.

oooooooooooo

GROTE PROBLEMEN ROND DE GROOTE PEEL EN STRABRECHTSE HEIDE.

Nadat Gedeputeerde Staten zich eerder afwijzend uit hebben gelaten over een eventuele aanwijzing van de Strabrechtse heide tot Nationaal Park, heeft nu ook de Commissie voor Ruimtelijke Ordening uit Provinciale Staten inmiddels een vraagteken geplaatst bij de aanwijzing van de Groote peel,

In drie zogenaamde "groene nota's" heeft de Staatssecretaris van C.R.M. vorig jaar aan de voorzitter van de tweede kamer kenbaar gemaakt een parlementaire discussie te willen openstellen. Daarbij gaat het om de nota "Nationale parken", de nota over de relatie tussen landbouw, natuur- en landschapsbehoud en een interim-nota over Nationale landschapsparken. Daarmee is een mening gegeven over de genoemde nota's en over de gebieden die in Brabant de status van nationaal park zouden krijgen. Sterk is daarbij door de Staten aangedrongen op garanties voor de landbouwers die met deze zaken te maken krijgen.

In wezen gaat het hier om, te komen tot een vorm van natuur- en Milieubeheer, landschapsbehoud en om de positie van de landbouwers in de zogenaamde waardevolle cultuurlandschappen. Ook het aspect van openluchtrecreatie speelt een rol. Dat gewerkt wordt met twee begrippen, namelijk nationale parken en nationale landschapsparken heeft te maken met de oppervlakte. In het eerste geval wordt aan een gebied van rond duizend, in het tweede geval van rond tienduizend hectaren gedacht.

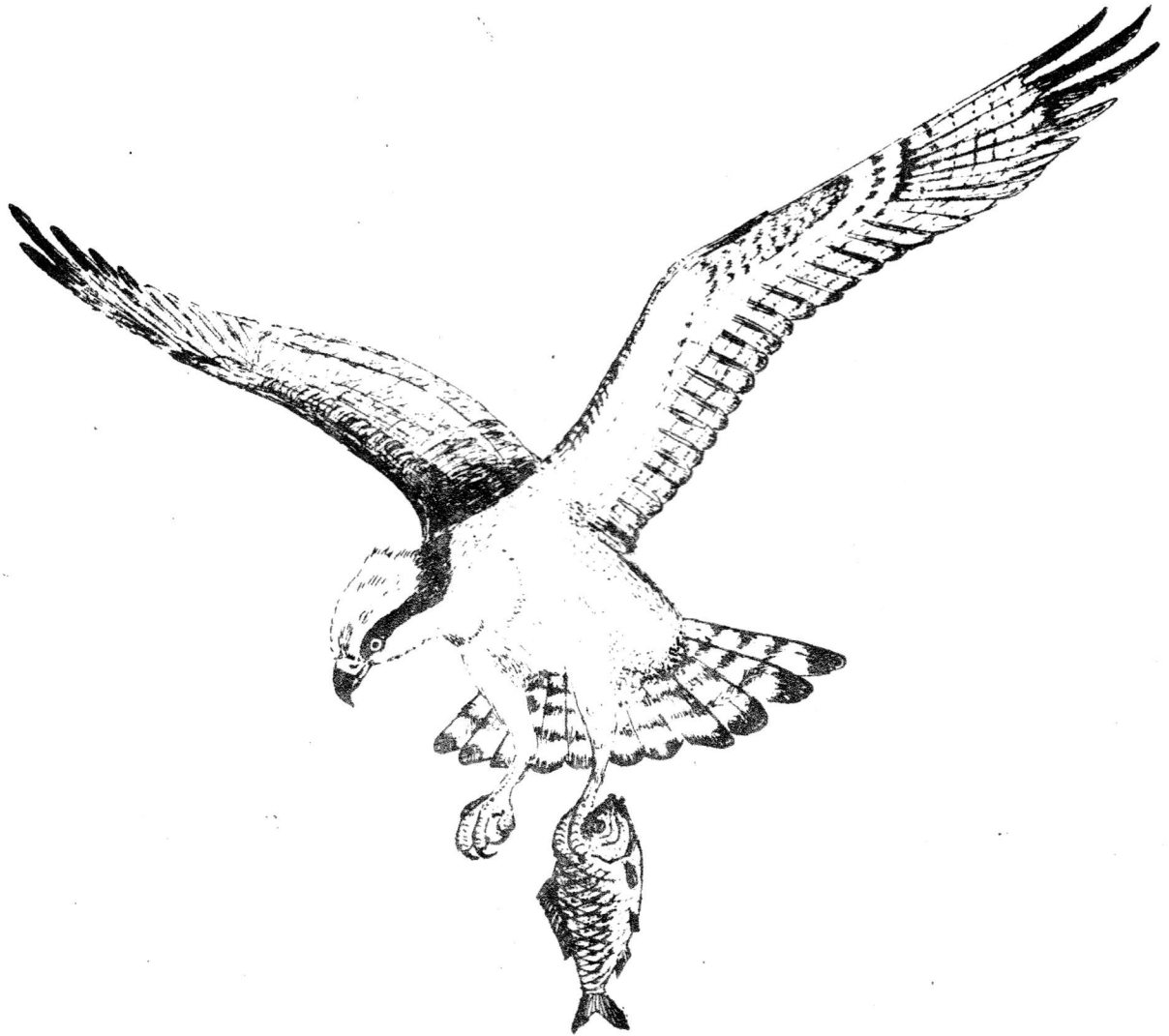
Bij een nationaal park gaat het dus om een gebied van minstens 1000 ha aaneengesloten, dat bestaat uit natuurterreinen, wateren en/of bossen met een bijzondere natuurlijke en landschappelijke gesteldheid en een bijzonder planten- en dierenleven, dat onder toezicht en volgens richtlijnen van de overheid beheerd gaat worden. Voor Brabant komen in aanmerking voor de status van nationaal park de Biesbosch, de Strabrechtse heide, de Groote Peel en de Loonse en Drunese Duinen.

Omdat een nationaal park eigenlijk een wervende functie heeft ten aanzien van recreanten zijn ook gebieden genoemd die kunnen worden bestemd tot natuurreservaat, zoals de Kampina en de Mariapeel. Eigelijk zou de provincie ook de Strabrechtse heide het karakter van een natuurreservaat willen toekennen.

oooooooooooooooooooooooooooo

VOOR U GELEZEN.

« SAMENSTELLING: JAN WOUTERS. »

((N I E U W))

VOOR U GELEZEN.

Inleiding:

Weer een nieuwe rubriek voor de Blauwe Klauwier, welke regelmatig zal verschijnen.

Helaas kunnen lang niet alle artikelen de buitenlandse bladen worden behandeld, ze zijn trouwens ook niet allemaal even interessant voor ons. Van de meeste zal een korte notitie worden gegeven met enkele wetenswaardigheden. Van enkele zal ik proberen een wat uitgebreidere samenvatting te geven in de vorm van een artikelje.

Voor de geïnteresseerde is natuurlijk altijd het hele artikel ter inzage beschikbaar.

Jan Wouters.

+++++

Die Vogelwarte 28,3. 1976. (Orgaan van de vogeltrekstations Helgoland en Radolfzell, in samenwerking met het Deutschen Ornithologen Gesellschaft.)

De trek van de Goudvink in Zuid - Duitsland begint tussen half sept. en half okt. en eindigt half dec. of later. Het hoogste punt van de trek valt in begin november. De vrouwtjes trekken eerder dan de mannetjes en meer vrouwtjes dan mannetjes trekken: 66 % van de waargenomen vogels zijn ♀♀.

Uit een vergelijking van de bouw van de vleugels is gebleken dat vogelsoorten die veel in groepen leven, spitsere vleugels hebben dan verwante soorten die solitair (alleen) leven. Dit zou in verband staan met het leven in groepsverband wat vereist dat er grotere afstanden worden afgelegd en dat vaker voor gevaar moet worden gevluht. De aanpassing aan een grotere beweeglijkheid door spitsere vleugels zou o.a. het ontstaan van massa- slaapplaatsen kunnen bevorderen.

Het voedsel van Goudhaantjes op de voorjaarstrek in Denemarken blijkt vooral te bestaan uit Bladluizen, Rupsen en Snuitkevers. 30 % van de onderzochte Goudhaantjes hadden ook plantaardige resten in hun maag, meestal stengeldelen van grassen en mossen.

Vergeleken met de beschikbare voedselsoorten bleek dat de Goudhaantjes vrijwel alle voedingsmogelijkheden benutten. Zo werden ze ook op de grond fouragerend waargenomen.

(vervolg Voor U Gelezen)

Bij een onderzoek van de broedpopulatie van de Huiszwaluw in een dorpje in Baden - Württemberg (Duitsland), bleek uit ringgegevens dat 1- jarige en oudere individuen bij voorkeur paren met soortgenoten uit dezelfde leeftijdsklasse. Dit zou een gevolg zijn van verschillende terugkeer tijdstippen: oudere vogels komen eerder terug. Ook het begin van het broeden verschilt.

Bij paren met een partner ouder dan 2 jaar wordt gemiddeld 4 dagen eerder begonnen met leggen dan bij 2 jarigen en 11 dagen eerder dan bij eenjarigen. Ook leggen oudere vogels gemiddeld iets meer eieren.

Het absolute aantal uitgevlogen jongen is het grootst bij de 2 jarigen, maar 1 jarigen krijgen relatief meer uitgevlogen jongen (in verhouding tot het aantal uitgekomen eieren).

Jongen van 2 jarigen hebben meer kans om de geslachtsrijpe leeftijd te bereiken dan jongen van 1- jarigen. (2,37 jongen per paar resp. 1,58 jongen p.p.)

Op het eiland Mellum voor de Duitse kust werd een onderzoek ingesteld naar de invloed op de broedzang van Zilvermeeuwen, van allerlei kenmerken van de eieren.

Weinig invloed hadden grootte en vorm van de eieren, en de kleur.

Gevlekte eieren hadden een grote stimulerende invloed op de broeddrift.

Lichtgewicht legsel werden spontaan verlaten, erg zware legsel niet.

Een nest met één ei stimuleerde minder te broeden dan een groter legsel.

De bebroeding kon soms tot 4 keer de lengte van de normale broedtijd (26 - 27 dagen) oplopen (maximaal 103 dagen).

Het ruilen van de eieren tegen kunsteieren lijkt daarom een geschikte methode om, waar nodig, het aantal Zilvermeeuwen te beperken.

Tijdens een langlopend populatieonderzoek van de Zwarte Kraai in Noord Duitsland werden talrijke nestjongen individueel gemerkt met vleugelmerken. Bij deze vogels werd vóór de leeftijd van 2 jaar geen paarvorming of territoriaal gedrag waargenomen.

Zelfs op 3 - jarige leeftijd kwamen nog lang niet alle vogels tot broeden, op vierjarige leeftijd broedden de meeste vogels wel. De voortplanting begint in deze populatie dus opmerkelijk laat.

In de nog komende Blauwe Klauwieren zullen ook: Journal Fur Ornithologie, Limosa, Ardea, Watervogels, en nogelijk nog andere aan de orde komen.

DE BOEKENRUBRIEK:

Grzimek, Het leven der dieren.

Het levenswerk van Prof. dr. Bernhard Grzimek in samenwerking met vierhonderd medewerkers uit de gehele wereld: zoölogen, biologen, antropologen, poolonderzoekers, diepzeeduikers, fotografen, enz.

Grzimek zelf studeerde diergeneeskunde, leidde expeditie over de gehele wereld, stichtte wildreservaten en streed voor het behoud van bedreigde dieren. Hij is directeur van een dierentuin en de maker van vele beroemde T.V.-series over het dierenleven. Hij behandelt in dit gigantische werk ruim een miljoen diersoorten te beginnen bij de lagere diersoorten en zo opklimmend volgens de rangorde in het dierenrijk. De delen 14, 15 en 16 zijn zogenaamde thematische delen, waarin boeiende onderwerpen als oorsprong en ontwikkeling, milieu en gedrag aan de orde komen. De 16 delen tellen samen ruim 9.000 bladzijden, waarvan 1.550 in vier kleuren. Bovendien talloze uitslaande kleurenplaten, transparante anatomieplaten en 3.500 andere illustraties. Uitgebreide registers en lexicon van diernamen achter in elk deel.

Häufig treffen im Naturschutz die Meinungen im Zielkonflikt der Interessen hart aufeinander. So ist auch der Schutz der Greifvögel ein vielschichtiges, wissenschaftliches, gesellschaftspolitisches, juristisches und ethisches Problem geworden. Eine Dokumentation des bisherigen Wissens auf fachlicher Grundlage fehlte, um die unterschiedlichen Bemühungen zu koordinieren und auf vordringliche wichtige Fragen des Greifvogelschutzes zu konzentrieren. Auf kurzen Nenner gebracht legt hier der Vorsitzende der Deutschen Sektion des Internationalen Rates für Vogelschutz in Zusammenarbeit mit vielen Fachkollegen erstmals eine Informations- und Arbeitsgrundlage für die ganze Bundesrepublik vor, die für Ornithologen, Naturfreunde, Tierschützer, Lehrer, Juristen und Behörden unersetzlich ist. Fragen der Giftbelastung unserer Umwelt, der Bestandsdynamik und des Lebensraumes, aber auch gesellschaftspolitische Aspekte werden hier in übersichtlicher Form zusammengestellt. Das reichhaltige Literaturverzeichnis, das alle wichtigen Publikationen über unsere Greifvögel zusammenfaßt, kann als wertvolle Grundlage zur weiteren Vertiefung dienen.

48 Seiten, Format 15 x 21 cm, mit zahlreichen Fotos und Zeichnungen, DM 12,80.

BOEKENRUBRIEK

OVER DE WADDENZEE GESPROKEN.

Het Waddengebied is een zeldzaam verschijnsel waar de natuur in belangrijke mate vrij spel heeft.

Het heeft dan ook naast een grote biologische rijkdom een landschap van bijzondere schoonheid voortgebracht.

Vandaag vinden er echter in en om de Waddenzee activiteiten plaats die in sterke mate het karakter en de waarde van het gebied bedreigen. Activiteiten als indijking, het toenemende scheepvaartverkeer, de vestiging van industrieën, boringen en militaire activiteiten. Dat weten wij allen.

De regering wil de Waddenzee als natuurgebied behouden. Dat heeft natuurlijk wel gevolgen. Gevolgen voor de mensen die er in de directe omgeving wonen en werken; gevolgen voor de industrie enz..

De Regering heeft haar ideeën hierover uiteengezet in de beleidsnota 'De Waddenzee'.

In deze nota doet de Regering een aantal voorstellen voor het te voeren beleid, zoals:

* Er mag geen indijking plaatsvinden, waarbij een groot deel van de Waddenzee bij betrokken is;

* Het scheepvaart verkeer van en naar de eilanden zal niet worden uitgebreid;

* Op bestaande of in aanleg zijnde industriegebieden mogen alleen nieuwe industrieën worden gevestigd als aan bepaalde milieu-hygiënische normen worden voldaan;

* Boringen ten behoeve van de opsporing en winning van delfstoffen mogen alleen worden verricht op zorgvuldig gekozen plaatsen, waar de vogel- en zeehonden stand niet kan worden geschaad.

Het zijn nog beleidsvoornemens. Waar we uiteindelijk met de Waddenzee naar toe gaan, is ook aan U. Want beslissingen worden pas genomen als U ook de kans gekregen heeft uw 'zegje' hierover te doen. Dat kan tot 1 december aanstaande. Maar dan moet U wel weten waaraan de nota zoal aandacht schenkt. Bestel hem daarom vandaag nog.

Bestelnummer 150-050-01

43 blz.

Prijs f3,50 (per post f 5,20)

Verzendboekhandel Staatsuitgeverij
Chr. Plantijnstraat
's-Gravenhage.

DE VOSSEN HEBBEN HOLEN.

Rien Poortvliet.

Kosten f 29,50

Rien Poortvliet laat in dit machtige boek iedereen mee genieten van het leven van een vos, een ree, een eend, een haas, een wild zwijn, een otter, een korhoen, een moeflon, een fazant, een patrijs, een edelhert en van eksters kraaien en gaaien, die worden samengevat onder de term schadelijk wild. Bij elk dier dat Poortvliet in dit boek behandelt geeft hij een korte inleiding en de prachtige tekeningen en schilderwerken worden vergezeld van korte notities.

JACHTTEKENINGEN VAN RIEN POORTVLIET.

Kosten: f 24,50

Dit boek van Poortvliet bestaat louter en alleen uit tekeningen en schilderstukken. Prachtige afbeeldingen van dieren en jachtpartijen maken dat iedereen met plezier dit boek doorkijkt, ook wanneer geen liefhebber van de jacht bent.

je

TE HOEI EN TE GRAS.

Rien Poortvliet

Kosten f 49,50

Doormiddel van schitterende illustraties laat Poortvliet zien hoe vroeger het leven op het platteland er aan toe ging. Jarenlang heeft Poortvliet ons land afgerooid, om overal waar nog iets van dat ouderwetse boerenleven te vinden was dat op doek vast te leggen. Het resultaat is er dan ook naar, een kostelijk boek, niet alleen door de mooie illustraties, maar zeker ook door de toelichtingen in de typische Poortvliet stijl.

BESCHERMEDE PLANTEN EN DIEREN.

Alle beschermde planten en dieren in Nederland bijeen!

Bijna honderd kleurenafbeeldingen van Rein en Taco Westra geven U een duidelijk beeld van de bedreigde soorten van onze flora en fauna.

Naast een algemene inleiding van Hein Schimmel wordt bij iedere afbeelding een duidelijke beschrijving gegeven.

Herdruk 1975. 13 maal 25 cm. 92 blz.

Bestelnummer 190-066-00

Prijs fl2,50 (per post fl4,20)

Staatsuitgeverij (adres zie vorige pagina bij Over de Waddenzee gesproken).

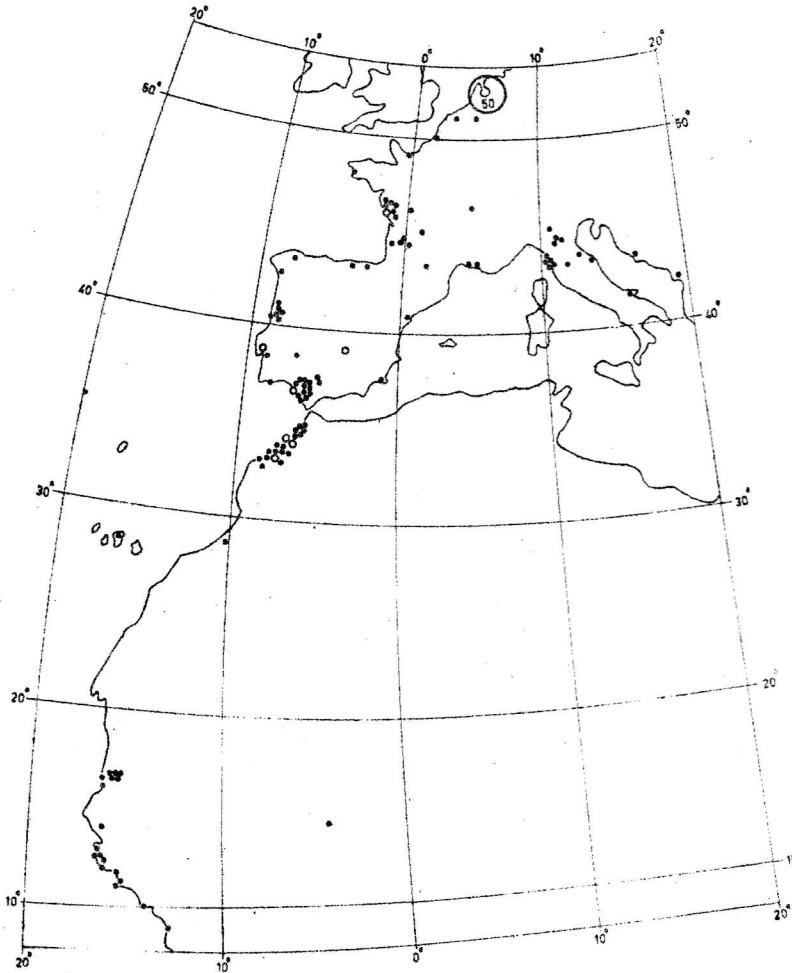
Maarten Manders.

VOGELTREK.

DE GRUTTO :

1000 - 020670

PERDECK en SPEEK, Ringverslag Vogeltrekstation, 51 (1966)

GRUTTO — *Limosa limosa* 1911-1966

- geringd als P(ullus), ringed as pullus 149
- geringd als V(olgroeid), ringed as full-grown 9

Geringd. ringed	P	V	Tot.	Maximum leeftijd, age	Maximum afstand, distance	Gemiddelde jaarlijkse sterfte
1911-1956	—	—	1894	10j+11m+10d	5200 km	van 118 P, begindatum 1 aug. 36 %
1957-1966	4879	219	5098			Mean annual mortality, based on 118 P, initial date 1 aug.
Teruggemeld, recovered			158			(2.26 %)

Terugmeldingen van als P geringde vogels. Recoveries of birds ringed as P.

	6	7	8	9	10	11	12	1	2	3	4	5	?	Tot	+	X	R
Ne.	13	12	2	2	—	1	—	—	—	—	10	4	4	48	1	40	7
Be + Fr	—	2	1	2	—	—	1	2	1	12	—	—	—	21	18	2	1
Ib	—	—	3	2	2	2	1	2	7	5	—	—	4	28	25	2	1
It + Ju	—	—	—	—	—	—	—	—	1	9	5	—	—	15	15	—	—
Afr 20°-40° N	—	1	1	—	2	1	1	5	5	1	1	—	—	18	12	2	4
Afr 0°-20° N	—	—	7	4	—	2	1	2	—	1	—	2	—	19	18	—	1
	13	15	14	10	4	6	4	11	14	28	16	6	8	149	60 %	31 %	9 %

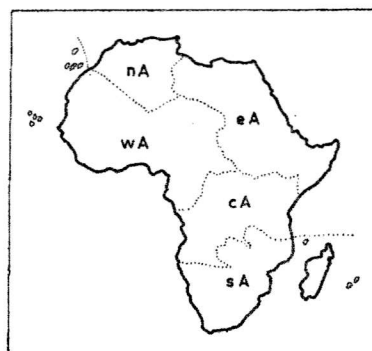
TOELICHTING:

no. 3—4, 1970]

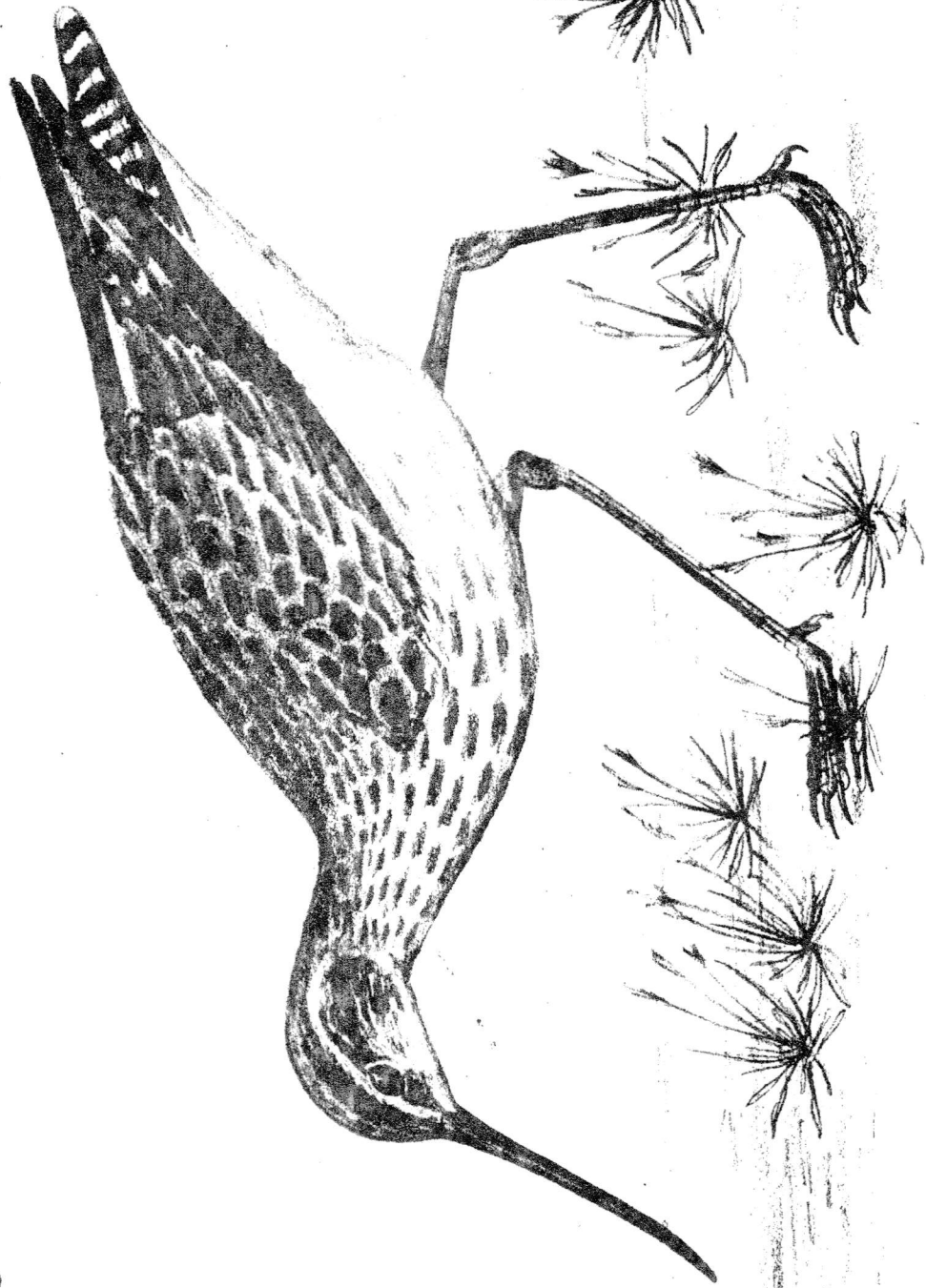
SPEEK, Ringverslag Vogeltrekstation, 54 (1969)

AFKORTINGEN, ABBREVIATIONS

cA	=	<i>central Africa</i>	—	centraal Afrika
eA	=	<i>east Africa</i>	—	oost Afrika
nA	=	<i>north Africa</i>	—	noord Afrika
sA	=	<i>south Africa</i>	—	zuid Afrika
wA	=	<i>west Africa</i>	—	west Afrika
Au	=	<i>Austria</i>	—	Oostenrijk
Be	=	<i>Belgium + Luxemburg</i>	—	België + Luxemburg
Br	=	<i>British Isles</i>	—	Groot Brittannië en Ierland
Bu	=	<i>Bulgaria</i>	—	Bulgarije
Cz	=	<i>Czechoslovakia</i>	—	Tsjecho Slowakije
De	=	<i>Denmark</i>	—	Denemarken
Fi	=	<i>Finland</i>	—	Finland
Fr	=	<i>France</i>	—	Frankrijk
Ge	=	<i>Germany</i>	—	Duitsland
Gr	=	<i>Greece</i>	—	Griekenland
Hu	=	<i>Hungary</i>	—	Hongarije
Ib	=	<i>Iberia</i>	—	Spanje + Portugal
It	=	<i>Italy</i>	—	Italië
Ju	=	<i>Jugoslavia + Albania</i>	—	Joegoslavië + Albanië
Ne	=	<i>Netherlands</i>	—	Nederland
No	=	<i>Norway</i>	—	Noorwegen
Po	=	<i>Poland</i>	—	Polen
Ro	=	<i>Romania</i>	—	Roemenië
aS	=	<i>asiatic Soviet Union</i>	—	Aziatische Sovjet Republiek
eS	=	<i>european Soviet Union</i>	—	Europese Sovjet Republiek
Sw	=	<i>Sweden</i>	—	Zweden
Swit	=	<i>Switzerland</i>	—	Zwitserland
Tu	=	<i>Turkey</i>	—	Turkije
P	=	<i>pullus - nestjong — nestling</i>		
V	=	<i>volgroeid — full-grown</i>		
A	=	<i>overjarig — adult</i>		
I	=	<i>1e jaars — 1st year</i>		
+	=	<i>door mensen gedood — killed by man</i>		
×	=	<i>dood gevonden — found dead</i>		
R	=	<i>anders teruggemeld — recovered otherwise</i>		
V	=	<i>gevangen en losgelaten — caught and released</i>		
()	=	<i>gevangen — caught</i>		

Groenpostruiter
Tringa nebularia

Nieuws van de neststengroep.

Na de verkoop van "Koningshof" aan de stichting "seter wonen", hadden we niet veel meer vernomen van plannen die deze stichting met "Koningshof" had. Begin oktober heb ik de stichting gevraagd of het mogelijk was om het nestkastenproject voort te zetten. Het antwoord was: "Ja". Maar de stichting heeft plannen een deel van het terrein te bebouwen.

Hoewel de bouwplannen nog niet goedgekeurd zijn, rekenen zij er op dat begin zomer 1977 gestart kan worden met de bouw.

Wat de bouwplannen inhouden is me niet verteld, wel is me gezegd dat er gebouwd gaat worden op het terrein, grenzend aan de Westervelden of wel, het gebied van de staties; de vijver, kerkhof enz.

Om deze reden is me een dringend advies gegeven alle nestkasten naar het zuidelijke deel over te brengen, waar we ons project kunnen voortzetten. Natuurlijk erg jammer voor ons, weer raken we een stukje natuur kwijt, en wat komt er voor terug?

We hopen dat we er later nog eens terug kunnen komen.

We hebben nu bij de herfst schoonmaak al wat kastjes overgebracht, een aantal hebben we er laten hangen als slaappleatsen.

Het komende voorjaar zien we wel verder.

J.v.d.W.

Verslag herfst schoonmaak.

I6- IO 1976.

Aanwezig bij deze schoonmaakbeurt waren:

Zr.M.Silaska, Gerard van de Waal, Jan Wouters, Huub Dielissen, Han Manders, Hans en Maaïke Cornelissen en de schrijver van dit verhaal.

Het was prachtig, helder weer iets wat ons goed te pas kwam.

In verband met de plannen van de nieuwe eigenaars van "Koningshof", zijn we deze keer bij de staties begonnen. Zo konden we al een deel van de nestkastjes afnemen en overbrengen naar dat deel van het terrein waar we ons nestkastenproject kunnen voortzetten:

Totaal 66 kastjes zijn deze keer schoongemaakt.

5 Kastjes zijn 2x bewoond geweest. In één kastje lagen in het onderste nest nog 7 eieren van een koolmees. Het nestje daar boven op gebouwd, was leeg, de jongen waren uitgevlogen. Bij de eerste controle lagen er 9 eieren in het nest, bij de 2-de controle, 5 weken daarna, bevatte het nest 6 jonge koolmezen, van het tweede broedsel ???

In 4 andere kastjes was het juist het tweede nest, waarin we de eieren vonden. In 5 kastjes vonden we mezennesten met 5- II eieren gedeeltelijk bebroed, terwijl we in 4 kastjes nog I of 2 eieren vonden terwijl de rest was uitgevlogen.

Ook de mussen hadden niet alle eieren uitgebroed. We raapten in 3 nesten 6 hele eieren, terwijl er nogal eens kapotte eieren tussen het nestmateriaal zaten.

3 Kasten bleken bewoond te zijn geweest door de grote bonte specht, (ze gebruiken steeds kastjes 100x100x250 mm. en komen nooit in de grote spechtenkast) Aan het materiaal, veren enz. hebben we kunnen opmaken dat er jongen in geleefd hebben.

Tweemaal hebben we nestmateriaal van een eekhoorn ontdekt, en in een kastje vonden we lege doppen van eikels. We dachten dat dit laatste het werk was van een muisje.

Eén keer werd er een dode koolmees uit een kast gevestigd en een keer een levende, een erg fel en gezond beestje, dat een vrouwtje van één jaar of iets ouder bleek te zijn.

De 3 p.v.c.kasten, gemaakt van p.v.c. rioolbuis Ø 100 voorzien van een houten bodem en dak, waarmee we experimenteren hebben de volgende resultaten opgeleverd:

I kast: 2 nesten. Het eerste nest van een pimpelmees, 4 jongen, was uitgevlogen

Het tweede nest, 4 eieren, was verlaten.

I kast: Een nest jonge koolmezen uitgevlogen

I kast: Deze kast bevatte 2 nesten van 'n ringmus.

De kastjes waren net zo droog als de houten kasten, op de wanden was geen spoor van condens te vinden.

Herfstschoonmaak een week later, 23-10 1976.

Aanwezig: Gerard van de Waal, Ad Nouwens, Huub Dielissen, Paul Dobbelaar en Jan van de Werf.

Het weer: Bijna net zo mooi als vorige week.

We moesten nu nog + 60 kastjes schoonmaken. Dit is bijna de helft en we wilden de kastjes die we vorige week bij de staties afgehaald hadden, nu ophangen in het zuidelijke deel van het "Koningshof"terrein.

Net als aan de noordelijke kant vonden we hier ook heel wat eieren.

Meestal waren er uit de nestkastjes, waarin nog eieren lagen, ook jongen uitgevlogen, het was dus maar een gedeelte van het legsel. Slechts een enkele keer bleek het een heel legsel te zijn, dat niet of bijna niet bebroed was. Ook hier waren weer een aantal doden te betreuren. Het waren bijna allemaal jonge vogels. We telden: 2 zwarte mezen, 2 koolmezen en een mus.

De grote uilenkast bij het hek bevatte minstens 4 nesten en 6 stinkeieren van holenduiven.

Deze uilenkast hangt nu 2 jaar en is vorig jaar niet schoongemaakt, misschien toch niet zo'n goede kast voor holenduiven. Wie zegt het ons? en wie zegt het hun???

Van de 2 grote kasten van Herman Haak bleef er een leeg, de andere werd bewoond door een spreeuw.

Een spechtenkast is bewoond geweest door een eekhoorn, of er ook jongen in geboren zijn, weten we niet zeker. Verder vonden we ook nu weer een nest met schillen enz van eikels, waarvan we denken dat dit muizenwerk is.

Om de resultaten wat overzichtelijk te maken, heb ik getracht om alles in een tabel samen te vatten. Zelf ben ik er nog niet zo heel gelukkig mee, maar de tijd om het te verbeteren ontbreekt me nu.

Omdat het de eerste keer is dat we alle kasten in de herfst schoongemaakt hebben, kunnen we niet te veel conclusies trekken uit deze resultaten.

We vinden toch dat er erg veel eieren in de nesten zijn achtergebleven.

Als we van andere projecten vergelijkende gegevens krijgen, kunnen we dit verder bestuderen.

Jan van de Werf.

NESTKASTENPROJECT "KONINGSHOF"

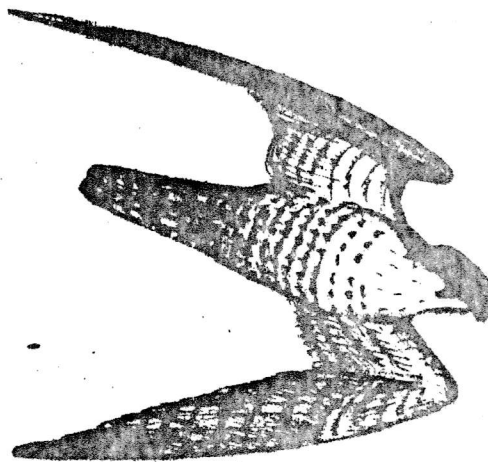
Overzicht van wat we in de nestkasten vonden bij de herfstschonmaak op 16 en 23 oktober 1976.

Benaming	Kastjes met		Aantal nesten met		Aantal broedsels geheel of gedeeltelijk uitgevlogen	Totaal aantal eieren gevonden	OPMERKINGEN
	1 kast	2 kast	1 dode vogel	2 dode vogels			
Koolmees	3	22	9	3	17	34	
Pimpelmees	-	7	3	-	5	17	
Zw.mees	-	3	2	1	2	3	
Bonte vl.v.	-	1	-	-	1	-	
Mussen	3	27	3	1	21	6	
Gr. b. specht	-	3	-	-	3	-	
Holenduif	-	1	1	-	?	6	kast hangt 2 jaar, is niet eerder schoongemaakt.
Spreeuw	-	2	-	-	2	-	1 kast sl.pl 2 k.nestmat.
Eekhoorn	1	1	-	-	-	-	
Onbekend	3	-	-	-	-	-	
Hommels	-	3	-	-	-	-	
Muizen	-	-	-	-	-	-	resten van eikels
Totaal	10	70	18	4	51		

Lege kasten 25
 Kapotte kasten 15
 Niet gevonden 14
 Totaal aantal kastjes 120.

VOGELS ALLERLEI :

(We hadden deze rubriek misschien beter het Milieurakkertje kunnen noemen.)

De BERGER HEIDE BEDREIGD !!!!!

De Berger heide in Limburg, een uniek gebied wordt bedreigd door massale afgravingen, voor de winning van zand. Uit een rapport van het Rijks Instituut voor Natuurbeheer is gebleken dat dit gebied een zeer hoge natuurwetenschappelijke waarde heeft. De Stichting Natuur en Milieu heeft bezwaren ingediend bij Gedeputeerde Staten van Limburg. Laten we maar hopen dat er géén vergunningen worden afgegeven voor de grondboeren.

Brabantse Milieufederatie valt Buitengebied van de Beerzen aan.

De Brabantse Milieufederatie (B.M.F.) heeft beroep aangetekend bij de Kroon inzake het gedeeltelijk goedgekeurde bestemmingsplan "Buitengebied" van de gemeente Oost-West- en Middelbeers.

Naast het bezwaar, dat er te weinig aandacht is besteed aan de natuurwetenschappelijke, landschappelijke en cultuurhistorische waarden van het grondgebied van De Beerzen komt de federatie met een tweetal andere bezwaren.

Allereerst wil zij de bebouwing vanaf tien meter van de oever van de Groote Beerze tegen gaan, en daarnaast acht zij de bouw van torensilo's, die hoger zijn dan 15 meter, uit landschappelijke overweging onaanvaardbaar. In een aantal bestemmingen kan tot op een afstand van tien meter uit de oever van de Groote Beerse gebouwd worden. Hiertegen is door de Federatie bezwaar gemaakt, omdat de laaglandbeken in de provincie zo optimaal moge-

lijk veilig gesteld moeten worden. „Deze beken zijn in velerlei opzichten bijzonder waardevol. Het bouwen tot op een afstand van tien meter uit de oever zal ongetwijfeld daaraan ernstige afbreuk doen en moet worden voorkomen“, zodat het water en de oevers niet verontreinigd kunnen worden.

Een minimale bufferzone van 25 meter zal betere garanties kunnen bieden.

„Moordenaar!“